

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 20/6025 - 15

SAMLET SAKSFRAMSTILLING - KVALITETSREFORMEN - LEVE HELE LIVET

Saksbehandler: Åse Jofrid Sørby

Arkiv: 430

Saksnr.: Utvalg

16/22 FORMANNSKAPET

5/22 KOMMUNESTYRET

Møtedato

16.02.2022

23.02.2022

Behandling/vedtak i KOMMUNESTYRET den 23.02.2022 sak 5/22**Vedtak:**

Hamar formannskap vedtar forslaget til handlingsplan for gjennomføring av reformen Leve hele livet i Hamar. Kommunestyret skal i tråd med reformperioden få en sak til behandling med oppsummering/evaluering av arbeidet i løpet av 2024.

Økonomiske behov meldes opp via den ordinære handlings- og økonomiplan prosessen.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig godkjent.

Behandling/vedtak i FORMANNSKAPET den 16.02.2022 sak 16/22**Vedtak:**

Hamar formannskap vedtar forslaget til handlingsplan for gjennomføring av reformen Leve hele livet i Hamar. Kommunestyret skal i tråd med reformperioden få en sak til behandling med oppsummering/evaluering av arbeidet i løpet av 2024.

Økonomiske behov meldes opp via den ordinære handlings- og økonomiplan prosessen.

Behandling:

Leder i eldrerådet innledet med rådets innspill og behandlinger.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

VEDLEGG:

1. Forslag til handlingsplan for gjennomføring av reformen Leve hele livet i Hamar
2. Eldrerådets uttalelse mottatt 14.12. 2021.
3. Eldrerådet – innspill.

FAKTA:

Stortingsmelding 15 (2017 – 2018) *Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre* har som målgruppe alle over 65 år, både hjemmeboende og i institusjon. Reformen beskriver en rekke tiltak for å skape et mer aldersvennlig samfunn der eldre kan leve gode liv og delta i fellesskapet.

Grunnlaget for reformen er de demografiske utfordringene som kommunene står ovenfor med et betydelig antall eldre samt å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene. Ansvar for planlegging av egen alderdom og eldre som samfunnsressurs er en del av utgangspunktet.

Kommunestyre vedtok i 24.02.21 seks satsingsområder for *Leve hele livet* i Hamar og at administrasjonen skulle legge fram et forslag til handlingsplan for behandling i kommunestyret. I vedtaket ble det lagt til grunn at arbeidet skal inngå som en del av oppfølgingen av kommuneplanens samfunnsdel med målet om trygg og inkluderende kommune med rom for alle. Videre ble det besluttet at kommunestyret i tråd med reformens tidslinje skal få forelagt en oppsummering/evaluering av arbeidet i løpet av 2023. Reformperioden er som følge av coronasituasjonen forlenget ut 2024.

Forslaget til handlingsplan følger vedlagt.

VURDERING:

Handlingsplanen tar utgangspunkt i at eldre utgjør en stadig større del av samlet forventet innbyggertall i Hamar. Hamar har en høyere andel eldre innbyggere (65+) enn landet som helhet. Økningen i antall innbyggere blant gruppen «eldste eldre» vil føre til at det blir stadig flere brukere med komplekse og sammensatte behov.

Eldre som gruppe representerer et stort aldersspenn og er svært heterogen. I arbeidet med handlingsplanen har vi vært opptatt både av mobilisering av eldre som samfunnsressurs og å sikre tjenester av god kvalitet til de som trenger det. Planen bygger på den samme tenkning som selve reformen: Den har som utgangspunkt at det er mulig å påvirke egen alderdom gjennom god planlegging. Det å bli gammel betyr ikke at det er for sent å ta grep for å bedre helse og funksjonsevne slik at en kan leve et selvstendig liv og greie seg selv lengst mulig. Samtidig som forebygging vektlegges, tar handlingsplanen høyde for at det er nødvendig å jobbe utviklingsorientert for å finne nye løsninger og arbeidsmåter for å møte økt tjenestebehov.

For å skape bred deltakelse og opplevelse av eierskap til arbeidet med handlingsplanen i ulike deler av kommuneorganisasjonen har arbeidet vært prosjektorganisert med deltakelse fra ulike kommunalområder og kommunestaben. Eldrerådet har fungert som referansegruppe og hatt arbeidet med *Leve hele livet* på dagsorden i alle sine møter. Eldrerådet har også samarbeidet med Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne om høringsuttalelse undervegs i arbeidet. Uttalelsen følger vedlagt.

Handlingsplanen vektlegger i tråd med eldrerådets uttalelse å satse på helsefremmende- og forebyggende arbeid. Tiltaket om tilrettelegging av bolig underbygger dette. Eldrerådets forslag om hjemmebesøk for å kartlegge individuelle

behov vurderes å være samme metodikk som kommunen benyttet tidligere (Helsestasjon for eldre/ Friskliv senior). I likhet med flere andre kommuner har Hamar valgt å legge ned dette tilbudet ut fra vurdering av begrenset nytteverdi i forhold til kostnader. Kommunen erfarte at ikke alle eldre ønsket slike besøk. Noen eldre opplevde at besøket ikke var relevant for dem og deres livssituasjon.

Også brukerrådet for helse og omsorgstjenester har hatt handlingsplanen på dagsorden i alle sine møter. De har hatt et særlig fokus på den delen som gjelder kvaliteten på tjenestetilbudet i Helse og omsorg.

Coronasituasjonen har lagt begrensninger på mulighetene for medvirkning fra ulike aktører i lokalsamfunnet som frivillighet, næringslivsaktører mm. Det er lagt opp til at ytterligere medvirkning skal vurderes i arbeidet med hvert av tiltakene i handlingsplanen.

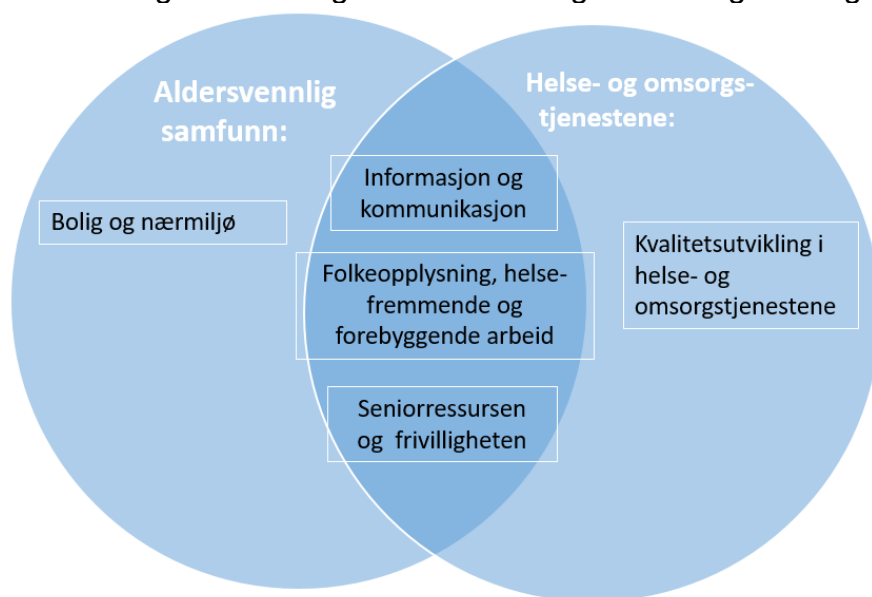
Underveis i prosessen har administrasjonen utarbeidet forslag til kortere betegnelser på satsingsområdene, se skisse nedenfor. Innholdsmessig utgjør ikke dette vesentlige forskjeller.

HOVEDSATSINGSOMRÅDER	KOMMUNESTYREVEDTAK 24.02.21
1. Bolig og nærmiljø	Boliger og boligsituasjon
2. Kommunikasjonskanaler for alle	Tilrettelegging av kommunikasjon og informasjon ut fra eldres behov, herunder fokus på de muligheter og hindringer økt digitalisering medfører
3. Seniorressursen og samarbeid med frivilligheten	Å styrke Helse og omsorg sitt samarbeid med frivillighet som en del av kommunens helhetlige frivillighetspolitikk
4. Folkeopplysning, helsefremmende og forebyggende arbeid	Forebygging gjennom folkeopplysning og mere proaktive tjenester og tilbud
5. Kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstjenestene	Innføring av arbeidsmetoden og tankesettet personsentrert omsorg som en viktig basis for videre arbeid med innsatsområdene
6. Medvirkning og kommunikasjon	Medvirkning

Utfordringsbildet som begrunner reformen fra statens side er velkjent for kommunene. Kommunen har allerede igangsatt utviklingstiltak med bakgrunn i utfordringene. Vi har derfor valgt å avgrense handlingsplanen til å omfatte tiltak der reformen har skapt behov for en ekstra innsats. Forslaget til handlingsplanen inneholder derfor tiltak med utgangspunkt i:

- Overordnede planoppgaver
- Allerede pågående tiltak innenfor de vedtatte hovedsatsingsområdene som bør forsterkes og/eller gjøres mer aldersvennlig som følge av reformen
- Forslag til nye tiltak på områder der det mangler noe for å oppnå målene med handlingsplanen på vegen til et mer aldersvennlig lokalsamfunn

Samlet sett har handlingsplanen utgangspunkt i reformens hovedmål om aldersvennlig samfunn og kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstjenestene.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Målgruppen for reformen er 65 +.

KONSEKVENSER FOR KLIMA OG MILJØ:

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER:

Det er søkt om skjønnsmidler fra Statsforvalteren til finansiering av tre tiltak og prosjektledelse.